

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2020-04-21
Besvaras senast
2020-04-29 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:1213 EU-gemensam vaccinupphandling

Vård- och omsorgspersonalen runt om i Sverige gör just nu ett helt enastående arbete i kampen mot det nya coronaviruset. Samtidigt görs också enorma ansträngningar över hela världen för att utveckla vaccin.

Här i Sverige bedrivs till exempel lovande forskning på Karolinska institutet (KI). Forskningen vid KI bedrivs också i stor öppenhet, med syftet att andra forskningsgrupper ska kunna ta del av den. För att ett vaccin mot det nya coronaviruset, sars-cov-2, snabbt ska kunna utvecklas krävs nu verkligen internationellt samarbete och öppenhet. Därför är det också glädjande att det snabbt togs initiativ på EU-nivå för att främja forskning om vaccin, inte minst genom att gemensamt inom unionen mobilisera mycket betydande forskningsanslag.

Vad som dock är viktigt är att nu inte bara satsa på att utveckla själva vaccinet. Ett arbete behöver också påbörjas för att säkra produktionskapacitet och tillgången till vaccin den dagen ett vaccin finns färdigutvecklat och godkänt. Nu är tid att inleda diskussioner med de vaccintillverkarna för att säkra produktionskapacitet och undersöka möjligheterna till exempelvis en gemensam EU-upphandling eller ett standardavtal som medlemsländer kan nyttja för inköp.

Om inte regeringen agerar nu kan vi, som ett litet enskilt land, få svårt att hävda oss i den globala konkurrensen om allokering när ett vaccin väl börjar levereras på den globala marknaden. Därför är min uppmaning till regeringen tydlig: Agera nu. Genom att vara proaktiva kan vi förhoppningsvis säkra tillgången till vaccin för den svenska befolkningen.

Regeringen bör nu förslagsvis påbörja arbete i två parallella spår i syfte att säkra tillgången till ett framtida vaccin. Dels bör regeringen inleda en diskussion med regionerna, som i dag bär ansvaret för vaccinationer (med undantag för upphandling av garantier för influensapandemivaccin, som Folkhälsomyndigheten har ansvar för), om hur en nationell lösning för upphandling skulle kunna se ut. Exempelvis skulle regeringen kunna ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att påbörja ett gemensamt arbete med Läkemiddelsverket och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Dels bör regeringen driva på för en EU-gemensam lösning, ett arbete som skulle kunna bygga vidare på det förfarande för europeisk upphandling som inleddes efter

pandemin 2009. Nu under pågående coronakris har också flera EU-gemensamma upphandlingar startats, och möjligheten till en gemensam EU-upphandling även av vaccin bör prövas, liksom möjligheten till andra EU-gemensamma avtalslösningar i syfte att säkra medlemsländernas tillgång till ett framtida vaccin.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga socialminister Lena Hallengren följande:

Är ministern beredd att driva på inom EU för att gemensamt inom unionen, exempelvis genom en gemensam upphandling, säkra tillgången till ett framtida vaccin mot det nya coronaviruset, sars-cov-2?

.....

Johan Hultberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander